

Origami stílusú italos karton formaterve környezetvédelmi szempontok alapján

Ötvös Diána

Talán a lustaság vagy a nemtörődomség lehet mögötte, hogy az emberek nem élnek megfelelően a szelektív hulladékgyűjtés lehetőségével. Nincs idejük az italos kartonokat használat után kimosni és összenyomni, majd így félretenni és külön gyűjteni más hulladéktól. Pedig ez szükséges, egyrészt hazánk hulladékgazdálkodásának fejlődése érdekében, másrészt a világon felhalmozott hulladék mennyiségének csökkentése miatt is. Vannak, akik szerint az ökodesign csak egy múló hóbort, egy divathullám, és eddig is jó volt, hogy egy helyre dobtuk a szemetünket.

Természetesen nem lehet az emberek ilyen jellegű rossz szokásait megváltoztatni, de ha a termékek csomagolása is ezt a vonalat erősítené, meggyőzné az embereket, hogy egyre többen törődjenek a környezettel.

Hazánkban még nem terjedt el jelentősen a szelektív hulladékgyűjtés. Szomorú tény, hogy Magyarországon az emberek többsége nem ismerte még fel az újrahasznosítás fontosságát. Az egyik érdekesség, hogy a közvélemény-kutatások szerint a többség hasznosnak tartja ezt a gondolatot, és 10 főből 8 helyesli a szelektív gyűjtést szorgalmazó viselkedést, de mégis 10-ből csak 2 fő gyűjti ily módon a háztartásában felgyülemlett hulladékát.

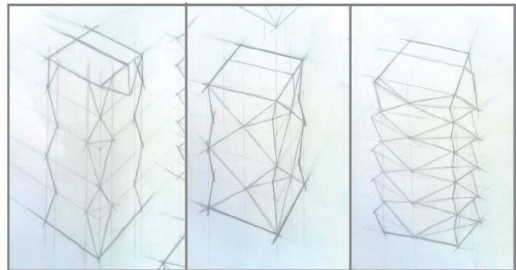
Ezeket a dobozokat célszerű kiürülés után higiénias okokból kimosni és laposra összenyomni, hogy ne foglaljon el olyan sok helyet mind otthonunkban, mind a hulladékgyűjtő konténerben.

Sokunknak problémát jelenthet az, hogy az összenyomáshoz ki kell hajtani a füleket, amiket általában ragasztással rögzítenek a kartonhoz. Előfordul, hogy a körmünk alá szalad, vagy véletlen mozdulat hatására felsérti a bőrünket. Ez a kellemetlen érzés pedig egyeseknek el is veheti a kedvét a további próbálkozástól.

Ez a procedura mindegyik fajtájú és formájú italos kartonra érvényes, ugyanis, ha ez a lépés kimarad, a laposra nyomott, vagy hajtogatott doboz egy idő után visszaugrik, és több helyet foglal.

A forma mindig kapcsolatban áll a funkcióval. A

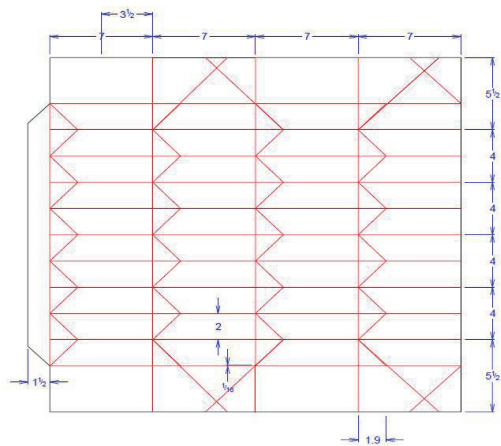
legfontosabb követelmény az italos kartonra vonatkozólag, hogy megfeleljen a termékkel szemben támasztott technikai igényeknek. Fontos, hogy a csomagolás elősegítse, és ne akadályozza a használati funkciót.

1. ábra Vázlatok

Az organikus és természet adta inspirációjú művészeti alkotások mindig is nagy népszerűségnek örvendtek és időtállóak a mai napig.

Az organikus tervezés nem csak a természeti formákra terjed ki, hanem ide tartoznak a kémia, fizika, és matematika törvényszerűségei, formái is. Jelen esetben én a geometriát és egy ősi japán művészeti ágat, az origamit hívtam segítségül (1. ábra).

2. ábra Az összenyomható italos doboz műszaki rajza

Az általam tervezett italos dobozt kiürítés után laposra össze lehet hajtani az origami inspirálta új hajtások mentén (2. ábra). A cél egy olyan csomagolás létrehozása, amely mindenki számára elérhető, minden célcsoporthoz szól és van mondanivalója. Kielégíti a fogyasztó igényeit, a működési funkciót, de emellett többletfunkciókat is tartalmaz, mivel esztétikus és környezettudatos is egyben.

3. ábra A grafikai terv

A grafikai tervet a leginkább megvalósítható doboztípusra dolgoztam ki (3. ábra). Ez a harmonika struktúrával rendelkező, laposra összenyomható változat.

4. ábra A harmonika struktúra

Az origami stílusú formával harmonizálva geometrikus mintázat került a dobozra. Háromféle tervjavaslat készült a 1,5 %-os zsírtartalmú tej csomagolására.

Ezen a mintázaton alapulhat a többi fajta tejtermék dobozának grafikája is a színek variálásával. Elsősorban a gyermekekre és a fiatalabb korosztályra kellene koncentrálni, hiszen az ő személyiségük még formálható. Az összenyomható harmonika struktúra és a tekerős megoldás izgalmas lehet egy kisebb gyermek számára (4. és 5. ábra). Kialakítható lenne a szülő és a gyermek között egy mindennapos szokás. Amikor a dobozból kiürül a folyadék, a kicsi végezhetné az érdemi részét a folyamatnak és hajthatná össze, nyomná laposra az italos kartont, játszhatna vele pár percig és végül együtt tehetné az otthon fenntartott szelektív hulladéktárolóba. Így kialakul egy viselkedés, berögzülhet ez a gondolat a gyermek tudatába és a későbbiekben természetesen lesz számára, hogy ilyen módon gyűjtse a hulladékot ő is.

További előny, hogy egy kisebb gyermek kezűgyességét és egyéb készségeit fejlesztheti ez a gyakorlat, és elvonja a figyelmét, lefoglalja magát valamint a közös tevékenység az anyával csak még szorosabbra fűzi a kapcsolatot közöttük. Mivel ez egy játékos tanítási forma jó élményeket generál és a gyermek valószínűleg a társait is bevonja ebbe a dologba, a kis dobozos üdítőital dobozán be is mutathatja az újonnan tanult mozdulatot, így terjedhet ez a gondolat az óvodákban, iskolákban, majd otthon is, hiszen a gyerekek gyakran tanítják a szüleiket is.

5. ábra Az összenyomható doboz modellje